

Posvet o normativni ureditvi psihoterapije v Sloveniji

Objavljeno v Časniku 19.10.2016

Link:

<http://www.casnik.si/index.php/2016/10/19/posvet-o-normativni-ureditvi-psihoterapije-v-sloveniji/>

V polni dvorani Državnega sveta je 13. 10. 2016 potekala javna okrogla miza o nujni zakonski ureditvi področja psihoterapije in psihosocialnega svetovanja v naši državi. Rdeča nit vseh razpravljavcev je bila ugotovitev o nujnosti samostojnega zakona o psihoterapevtski dejavnosti, ki bo celovito urejal to področje in ki bo psihoterapijo definiral kot samostojen poklic in akademsko znanstveno disciplino. Posvet je pripravil Kolegij fakultet in strokovnih združenj s področja psihoterapije in psihosocialnega svetovanja, nastopili pa so strokovnjaki s tega področja, državna sekretarka ministrstvu za zdravje ter člana parlamentarnega odbora za zdravstvo. Povabilu se niso odzvali v Združenju psihoterapevtov, manjkal pa je tudi predsednik odbora Državnega zbora za zdravstvo in nekdanji minister za zdravje Tomaž Gantar.

Jelena Aščič, priznana novinarka RTV Slovenije in voditeljica oddaje Tednik, je kot moderatorka okrogle mize po kratki uvodni predstavitvi besedo najprej dala mag. Miranu

Možini (Fakulteta za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani), ki med drugim opozoril, da v Sloveniji zaradi neurejenosti na tem področju nimamo enotnega registra psihoterapevtov in da se po splošni oceni s tem poklicem profesionalno ukvarja 200 do 300 ljudi, kar je desetkrat manj od povprečja v drugih razvitih državah. Potreb po psihoterapevtih bo zaradi vse več stresa in osebnih stisk med Slovenci brez dvoma samo še več.

Za njim je spregovoril Janez Mlakar (Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici), ki je predstavil izsledke ankete, ki so jo pripravili na vzorcu 900 ljudi in ki je prinesla zanimive rezultate: kar 94% vprašanih je že razmišljajo o psihoterapevtski pomoči, 20% pa jo je iskalo in jo tudi dobilo, od teh jih je skoraj 80% priznalo, da jim je psihoterapija koristila. Ne glede na to pa ostaja dejstvo, da poklica psihoterapevt v Sloveniji še vedno ni in da se s tem področjem uradno ukvarjajo psihiatri, klinični psihologi in celo socialni delavci.

Tudi Christian Gostečnik s Teološke fakultete Univerze v Ljubljani ni mogel mimo tega, da se je v zadnjih dvajsetih letih obisk pri družinskih terapevtih skokovito povečal, da so njihove ambulante polne in da je v delu javnosti še vedno zmotno prepričanje, da gre za psihiatrične paciente, čeprav gre v resnici za ljudi, ki se znajdejo v stiski in potrebujejo pomoč in sočutje. Ob tem je Gostečnik izpostavil tudi dejstvo, da se z dejavnostjo, ki bi naj bila strokovna znanstvena pomoč, ukvarja preveč šarlatanov, saj psihoterapija nima normativne ureditve. Po drugi strani pa smo v zadnjih letih na akademski ravni dosegli velik napredek in dobili kar 29 doktoratov iz družinske terapije.

Predstavniki Slovenske krovne zveze za psihoterapijo Tomaž Flajs je opozoril, da imamo preveč neusposobljenih psihoterapevtov, ob čemer je navedel tudi lastno izkušnjo, ki kaže na povsem neurejeno področje: »Ko sem na Ajpesu registriral s.p. za psihoterapevta, je bilo treba 10 minut, nihče me ni nič vprašal.« Po njegovem mnenju neusposobljeni psihoterapevti delajo veliko škode in so neškodljivi samo v najboljšem primeru. Povedal je še, da imajo krovne organizacije na tem področju svoje etične kodekse, vendar veljajo samo zanje oziroma njihove člane, medtem ko proti samooklicanim psihoterapevtom ne morejo ukrepati.

Irena Kosovel, družinska mediatorica z Inštituta za psihoterapijo, mediacijo in svetovanje Belin je spomnila, da je posebna delovna skupina na ministrstvu za zdravje, zadolžena za pripravo predloga zakona o psihoterapiji, že 2010 prenehala delovati, saj ta zakon ni (bil) prioriteta. Zaradi tega je predlog obležal v predalih. Po njenem bi bilo ključno, da bi takšen zakon opredelil samostojni poklic psihoterapevta, in sicer v okviru javne zdravstvene dejavnosti, eksplicitno pa ne bi določal način financiranja, čeprav bi bilo možno sklepati, da bi psihoterapijo in psihosocialno svetovanje »pokrivala« zdravstvena zavarovalnica oziroma ZZZS.

Nadja Čobal, državna sekretarka na ministrstvu za zdravje, je spomnila, da je delovna skupina v letih 2006-2010 ob zakonu o psihoterapiji pripravljala tudi zakon o psiholoških dejavnostih in da si ministrstvo za zdravje ves čas aktivno prizadeva za ureditev tega področja. Po njenem mnenju pa ostaja odprtih kar nekaj vprašanj, ki so vsebinske narave, v končni fazi pa predvsem finančne. Med drugim tudi to, ali se bo psihoterapija izvajala v okviru sistema javnega zdravstva. Opozorila je tudi na nujnost strokovnega nadzora.

Poslanka Jelka Godec, ki je članica parlamentarnega odbora za zdravje, je zelo neposredno povedala, da lahko odbor podpre vse rešitve, okoli katerih bo dosežen konsenz strokovnjakov, in da je to pogoj za reševanje problematike psihoterapije.

Podobnega mnenja je bil njen poslanski kolega Jernej Vrtovec, ki je ugotavljal, da je ključna naloga politike, da rešuje in odpravlja anomalije. »Da je področje psihoterapije tako neurejeno, sploh nisem vedel, dokler se nisem seznanil s to tematiko«, je dejal Vrtovec, ki se je strinjal, da takšen zakon potrebujemo: »Prej ko slej ga bomo dobili, bo pa za to potrebno veliko politične volje vseh poslancev.« Končal je z obljubo, da lahko kot poslanec v naslednjem mesecu predlaga klic nujne seje Odbora za zdravstvo, kamor bi povabili resorno ministrico Milojko Kolar Celarc, in pripomore, da se sprejmejo kakšni bolj zavezujoči sklepi. Ključno je, da ima ministrstvo posluh.

Posvet se je po zaključku okrogle mize nadaljeval z razpravo, ki jo je vodil mag. Miran Možina.